

RAISKAUSKRIISIKESKUS TUKINAINEN

Vuosikertomus 2017

Tukinainen ry	Vuodelle 2017 saadut avustukset:
Tukinainen ry on yleishyödyllinen, voittoa tavoittelematon yhdistys, joka on toiminut vuodesta 1993 lähtien. Tukinainen ry:n ylin johto on hallituksella ja operatiivisesta toiminnasta vastaa johtoryhmä. Yhdistyksen sääntöjen mukaisesti Tukinainen ry:n alaisuudessa toimii Raiskauskriisikeskus Tukinainen, jonka perustehtävänä on seksuaalisen väkivallan ja hyväksikäytön uhrien sekä heidän läheistensä auttaminen ja tukeminen sekä edunvalvonta. Auttamisen keinoina ovat koulutus, maksuton juridinen ja terapeutin ammattiapu.	Yleisavustus: 577.700 (korvamerkitty 8.700 € Helsingin toimipisteen muuttokuluihin) Veikkaus Oy
Kuntien avustukset (Helsinki, Espoo, Oulu, Tampere ja Vantaa)	23.238,00 €
Rovaniemen aluetoimipiste: Toimintavuonna 2017 käynnistyneen Raiskauskriisikeskus Tukinaisen aluetoimipisteen toiminta Rovaniemellä jatkuu. Etäauttamismallin kehittäminen yhteistyössä verkostossa toimivien kumppaneiden kanssa jatkuu. Seksuaalirikosten uhreille suunnattujen toimivien käytäntöjen kehittämistä ja vakiinnuttamista jatketaan Pohjois-Suomen alueella. Täsmennetty kriisiapu ja neuvonta seksuaalista väkivaltaa ja hyväksikäyttöä kokeneille jatkuu. Samoin jatketaan palvelujen ja yhteistyön kehittämistä paikallisten toimijoiden kanssa. Osallistutaan Pohjois-Suomen alueella toimiviin verkostoihin traumatyön asiantuntijana.	138.000 €

<p>Senjanetti.fi –hanke Vuonna 2017 käynnistynyt 2-vuotinen kehittämishanke ”Haavoittuvassa asemassa olevan uhrin kohtaaminen” (valtionavustus/Oikeusministeriö) jatkuu vuonna 2018 oikeusviranomaisille suunnattavilla sensitiivisyyskoulutuksilla. Samalla hankkeessa päivitetään jo olemassa oleva, aiemmin Raha-automaattiyhdistyksen projektirahoituksella toteutettu nettimateriaali (senjanetti.fi –sivusto) vastaamaan paremmin EU:n rikosuhridirektiivin vaatimuksia.</p>	<p>164.900 € (vuodelle 2017 82.450 €)</p>
--	---

LIITTEET

Tunnusluvut

Koulutukset, Helsingin toimipiste/Jyväskylän aluetoimipiste

Kyselytutkimus: Seksuaaliseen väkivaltaan liittyvät asenteet

Kyselytutkimus: Uhrien kokemus kohtelusta eri viranomaisissa

WWW-sivujen tilastot

Raiskauskriisikeskus Tukinaisen tilastot 2017

Media sisältö, jossa Raiskauskriisikeskus Tukinainen on mainittu

Sisällys

RAISKAUKRIISIKESKUS TUKINAINEN/ TUKINAINEN RY	7
Yleistä.....	7
KRIISITYÖ 2017	8
Kriisiauttaminen	8
Akuuttivastaanotto.....	9
Kriisityö.....	10
Kriisipuhelinpäivystys	10
Internetissä tapahtuva auttamistyö www.nettitukinainen.fi	11
Ryhmätoiminta	11
Koulutus- ja asiantuntijatehtävät sekä mediajulkisuus	13
Osaamisen kehittäminen ja työnohjaus	14
Verkostoyhteistyö.....	14
Projekt: Raiskauskriisikeskus Tukinainen Rovaniemen aluetoimipiste 1.4. – 31.12.2017	15
OIKEUDELLINEN TYÖ.....	17
Vuoden 2017 painopisteet oikeudellisessa työssä	17
Puhelinpäivystys.....	20
Asiakastapaamiset	22
Oikeudelliset toimeksiannot	23
Senjanetti.fi –kehittämishanke.....	24
Verkostoyhteistyö.....	25
Koulutus ja konsultaatiot	25
Osaamisen kehittäminen.....	26
Tiedottaminen.....	26
TYÖSUOJELU.....	27
HALLINTO JA TALOUS.....	27
Saadut avustukset ja tuotot	28
Henkilökunta	28

VIESTINTÄ	29
LIITE. Tunnusluvut.....	31
LIITE KOULUTUKSET.....	32
LIITE MEDIAYHTEISTYÖ.....	34

RAISKAUKRIISIKESKUS TUKINAINEN/ TUKINAINEN RY

Raiskauskriisikeskus Tukinainen toiminta käynnistyi vuonna 1993 Raha-automaattiyhdistys ry:n tuella. Toiminnan alusta alkaen auttamisen keinoina ovat olleet maksuton juridinen ja terapeuttinen neuvonta, ohjaus sekä tuki. Kriisi- ja puhelinpäivystykset ovat kuuluneet tähän päivään asti Raiskauskriisikeskuksen perustoimintoihin. Raiskauskriisikeskus Tukinainen päätoimipiste sijaitsee Helsingissä ja aluetoimipiste Jyväskylässä vuodesta 2006 lukien. Rovaniemen aluetoimipisteen toiminta käynnistettiin huhtikuussa 2017. Raiskauskriisikeskus Tukinainen toimintaa tuettiin Veikkauksen yleisavustuksen varoin. Rahoituksen turvin toimintaa on voitu jatkaa ja kehittää. Raiskauskriisikeskus Tukinainen on Suomen ainoa raiskauskriisikeskus.

Yleistä

Tukinainen ry:n päämääränä on seksuaalisen hyväksikäytön ja väkivallan kohteeksi joutuneiden ja heidän läheistensä aseman parantaminen. Tavoitteiden toteuttamiseksi yhdistys ylläpitää Raiskauskriisikeskusta, joka antaa maksutonta kriisi- ja oikeusapua, tukea, neuvontaa, ohjausta ja kuntoutusta uhreille ja heidän läheisilleen. Raiskauskriisikeskus Tukinainen järjestää voittoa tavoittelematta konsultaatiota ja koulutusta eri alojen ammattilaisille.

Tukinainen ry:n toiminnassa korostuu yhteiskunnallinen vaikuttaminen, johon kuuluu muun muassa yhteistyö eri järjestöjen ja julkisen sektorin toimijoiden kanssa, lainsäädäntöä koskevien lausuntojen laatiminen ja mediasuhteiden ylläpitäminen. Raiskauskriisikeskus Tukinainen julkisti helmikuussa 2017 oman tilastonsa päivystyspuhelimiin tulleista vuoden 2016 ensimmäisistä yhteydenotoista.

Seksuaalisen väkivallan ja hyväksikäytön uhrien asemaan on kiinnitetty huomiota. Uhrien tukijärjestön rooli on keskeinen uhrien auttamisessa, tukemisessa ja edunvalvontatyössä.

Raiskauskriisikeskus Tukinainen toimii yhteistyössä eri järjestöjen ja ministeriöiden kanssa.

Tukinainen ry toimi yhteistyökumppanina Viron Abikeskusedin koordinoimassa EU-hankkeessa helmikuun 2017 loppuun asti ("Support Services for Child Victims of Violence in Estonia, Finland, Slovenia and Spain").

Vuonna 2017 Tukinainen ry oli esillä useissa tiedotusvälineissä.

KRIISITYÖ 2017

Toimintavuoden 2017 aikana kriisityön sisällöllisinä painopistealueina olivat

- seksuaalista väkivaltaa akuutisti kohdanneiden henkilöiden parissa tehtävä kriisiauttaminen
- seksuaalista väkivaltaa kohdanneiden pakolaisina ja turvapaikan hakijoina Suomeen saapuneiden naisten kriisiauttaminen
- uhrien aseman vahvistaminen levittämällä kriisityön erityisasiantuntijuutta erityisesti pakolaisten parissa työskenteleville sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoille
- osallistuminen ja vaikuttaminen uhrien asemaa ja auttamista edistäviin yhteistyöverkostoihin

Näitä painopistealueita toteutettiin kriisityössä seuraavissa työmuodoissa:

Kriisiauttaminen

Toimintavuonna 2017 Raiskauskriisikeskus Tukinaisen Helsingin toimipisteessä yksilötyötä teki kriisityön kehittämispäällikkö ja kaksi osa-aikaista kriisityöntekijää (10 h / vko ja 30 h / vko). Jyväskylän toimipisteessä kriisityötä teki yksi kokopäiväinen vastaava kriisityöntekijä sekä yksi osa-aikainen kriisityöntekijä (30 h / vko). Toimintavuoden aikana kriisityö tarjosi opintoihin kuuluvan harjoittelupaikan yhdelle opiskelijalle. diakoni-sosiaalityön opiskelija Helsingin Diakonia-Ammattikorkeakoulusta suoritti harjoitteluaan 1.3.-30.05.2017 välisellä ajalla ja laati opinnäytetyön ”Seksuaalisuutta loukkaava väkivalta ja tuen asiakaslähtöisyys”, jossa selvitettiin vuonna 2015-2016 Raiskauskriisikeskus Tukinaisen akuuttikriisityössä olleiden asiakkaiden kokemuksia kriisiavusta.

Yksilötyötä tehtiin seksuaalista väkivaltaa kokeneiden henkilöiden parissa sekä puhelimitse kriisipäivystyksessä, yksilökohtaisilla kriisijaksoilla sekä internetitse verkkoauttamispalvelu Nettitukinainen.fi:ssä.

Suurin osa asiakkaista ohjautui yksilötyöhön kriisipuhelimen ja nettiyhteydenottojen kautta. Raiskauskriisikeskus Tukinaisen kriisityöntekijän yhteydenotto soittajaan tilanteen arviointia ja ajanvarausta varten tapahtui pääsääntöisesti kahden viikon sisällä asiakkaan ensimmäisestä soitosta. Kriisipuhelimessa. Osa soittajista ohjattiin suoraan julkisen terveydenhuollon tai työ- tai opiskelijaterveyshuollon piiriin. Osalle kiireellisimmän apua tarvitsevista soittajista voitiin tarjota

yhdestä kolmeen arviointikäyntiä ja sen jälkeen yksilölliseen harkintaan perustuen 1-15 tapaamiskertaa käsittävä kriisijakso. Kriisikäynnit sisälsivät asiakkaan tilanteen selvittelyä, ohjausta ja neuvontaa sekä kriisihoitoa. Myös uhrien läheisille voitiin tarjota apua yksilöllisesti. Osa asiakkaista ohjattiin selvittelykäyntien jälkeen Raiskauskriisikeskus Tukinaisen ryhmätoimintaan ja osa julkisen sektorin palveluihin, työ- tai opiskelijaterveydenhuollon piiriin tai arviointiin KELA:n tukemaa kuntoutuspsykoterapiaa varten. Kriisikäyntien yhteydessä kaikille asiakkaille tarjottiin mahdollisuus oikeudelliseen neuvontaan. Asiakkailta oli halutessaan mahdollisuus myös kriisityöntekijän ja juristin yhteisiin tapaamisiin. Toimintavuoden syyskaudella kriisikäynneille tuleville asiakkaille oli mahdollisuus tarjota myös käyntejä seksuaaliväkivallan vastaanotolla.

Toimintavuoden aikana kriisityöntekijät laativat lausuntoja oikeusistuimia varten sekä puoltoja hoidon tarpeesta terapiahakemusten liitteeksi. Työntekijät toimivat myös todistajana oikeuskäsittelyissä.

Akuuttivastaanotto

Raiskauskriisikeskus Tukinaisessa jatkettiin edelleen akuuttia kriisipäivystystä perjantapäivisin. Akuutti kriisityö on tarkoitettu asiakkaille, joiden väkivaltakokemuksesta on kulunut alle kolme kuukautta. Tavoitteena on kriisiavun keinoin tukea seksuaaliväkivallan uhria kokemuksensa käsittelyssä, ehkäistä traumaoireiden kroonistuminen ja tarjota oikeudellista neuvontaa ja apua. Tällä tavoin toteutetaan Uhidirektiivin seksuaalirikoksen uhreille edellyttämä henkilökohtainen kriisiapu muutaman päivän sisällä väkivaltakokemuksesta. Toimintavuoden aikana kriisipäivystykseen otti yhteyttä yhteensä 53 (68 v.2016) akuutisti seksuaalista väkivaltaa kokenutta henkilöä joista kaikille tarjottiin lyhytaikaista kriisiapua ja oikeudellista neuvontaa enintään 7 päivän sisällä yhteydenotosta.

Akuuttiyhteydenottojen määrän vähenemiseen vaikutti erityisesti Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin perustaman SERI-keskuksen toiminnan käynnistyminen 1.5.2017. Akuuteista yhteydenotoista kriisiapu toteutui 42 (79 %) yhteydenottajan kohdalla. 96 %:lla akuuttikriisikäynnille tulleista asiakkaista yhteydenoton syynä oli raiskaus, 4 %:lla hyväksikäyttökokemus. 11 (21 %) yhteydenottajan kohdalla kriisiapu jäi toteutumatta joko yhteydenottajan itse peruttua tai jäätyä tulematta varatulle kriisiajalle. Perumisen tai tulematta jättämisen syyt johtuvat usein traumakokemukseen liittyvästä välttelystä. Yhteensä akuuttikriisikäyntejä oli 170, keskimääräisen käyntikertojen akuuttivastaanotolla ollen 4

kriisikäyntiä / asiakas. Oikeudellista neuvontaa tarjottiin kaikille akuuttiasiakkaille, mutta vain osan kohdalla se oli ajankohtaista jo meneillään olevan oikeusprosessin ja asiakkaalle nimetyn oikeusavustajan vuoksi.

Kriisityö

Toimintavuoden 2017 aikana kriisityössä ei-akuuteilla yksilökäynneillä on tavattu yhteensä 112 (149 v. 2016) asiakasta, joiden raiskaus- tai hyväksikäyttökokemuksesta on aikaa enemmän kuin kolme kuukautta. Kriisikäynnejä näiden asiakkaiden toteutui yhteensä 811 (702 v. 2016) . Keskimäärin yhtä asiakasta tavattiin 6,9 kertaa.

Asiakkaista 58 % ilmoitti yhteydenoton syyksi raiskauksen, 34 % lapsuudenaikaisen perheen sisäisen hyväksikäytön ja 8 % muun syyn, esim. lähisuhdeväkivaltakokemuksen, seksuaalisen häirinnän tai ahdistelun.

Yhteensä kuusia asiakasta kävi seksuaalineuvontakäynneillä

Kriisipuhelinpäivystys

Arkena kriisipäivystys päivysti edelleen maanantaista torstaihin 9-15 välisenä aikana. Viikonloppuisin kriisipäivystys vastasi edelleen klo 15-21 välisenä aikana.

Vuonna 2017 kriisipuhelimeen tuli kaikkiaan 1281 puhelua joista 348 oli uusia yhteydenottoja. Kriisilinjalle tulleiden puhelujen keskimääräinen yhteydenottomäärän oli neljä puhelua päivässä. Keskimäärin kriisilinjalle tuli viikoittain noin seitsemän uutta yhteydenottoa. Tarkemmat tiedot toimintavuoden aikana kriisipuhelimeen tulleista yhteydenotoista on esitetty vuosikertomuksen liitteenä olevassa erillisestä tilastobarometrissa (Liite).

Toimintavuoden 2017 aikana Raiskauskriisikeskus Tukinaisen kriisipuhelinpäivystyksessä toimi viikonloppuisin kahdeksan kriisipäivystäjää. Arkisin kriisipuhelimeen vastasivat Raiskauskriisikeskuksen kriisityöntekijät.

Internetissä tapahtuva auttamistyö www.nettitukinainen.fi

Yhteydenottajien oli mahdollista saada ohjausta, neuvontaa ja tukea myös internetin välityksellä. Näin seksuaaliväkivallan uhrit, jotka eivät kykene esimerkiksi ujouden tai puhe- tai kuulovamman vuoksi ottamaan yhteyttä puhelimitse, saattoivat saada ohjausta, tukea ja neuvontaa sähköpostin välityksellä. Nettiauttamistyöstä vastasi kaksi kriisityöntekijää puhelinpäivystyksen, yksilötyön ja ryhmänohjaamisen ohella. Muut kriisityöntekijät toimivat nettityöntekijän sijaisena vuosilomien aikana.

Verkkoauttamispalvelu Nettitukinaiseen saapui toimintavuoden aikana yhteensä 251 (238 v. 2016) viestiä yhteensä 178 henkilöltä. Kunkin yhteydenottajan kanssa vaihdettiin keskimäärin 1-2 viestiä vaihdettujen viestien määrän ollessa yhteensä 500. Vaihdettujen viestien määrä säilyi suurin piirtein samana kuin edellisenä toimintavuonna 2016. (458viestiä)

Ryhmätoiminta

Toimintavuonna 2017 järjestettiin seuraavat seksuaalista väkivaltaa ja / tai hyväksikäyttöä kokeneille asiakkaille suunnatut ryhmät.

- **Kognitiiviseen prosessointimenetelmään perustuva ryhmä (CPT)**

Kognitiivisen prosessoinnin (CPT) ryhmä on yksittäisen tai useamman yksittäisen raiskauksen kokeneille naisille tarkoitettu 12 ryhmätapaamista käsittävä tehtäväorientoitunut ryhmähoitomuoto. Ryhmän vaikuttavuus perustuu suuressa määrin itsenäisesti tehtäviin kotitehtäviin. CPT edustaa ns. näyttöön perustuvaa hoitoa (evidence based) ja sen vaikuttavuutta on todennettu psykoterapian vaikuttavuustutkimuksissa. Hoitomalli on peräisin Yhdysvalloista ja Suomeen sen on tuonut Tukinainen ry.

Vuonna 2017 CPT ryhmä toteutettiin Helsingin toimipisteessä kahdesti. Kevään ryhmä toteutettiin 18.1.-5.4.2017. Ryhmän ohjaajina toimivat kriisityöntekijä, psykoterapeutti Hannaleena Kuukari ja ryhmänohjaaja, psykoterapeutti Raili Isto. Ryhmään valittiin kuusi asiakasta mutta ryhmän aloitti ja siihen osallistui kolme ryhmäläistä.

Syyskaudella CPT-ryhmä toteutettiin 3.9.-21.11.2017. Ryhmän ohjaajina toimivat kriisityöntekijä, sosionomi (AMK) Virve Virta ja kriisityön kehittämispäällikkö, kriisi- ja traumapsykoterapeutti Heli Heinjoki. Ryhmään osallistui yhteensä 6 asiakasta.

- **Verkkoryhmä parisuhteessa seksuaalista väkivaltaa kokeneille naisille**

Naisten Linja ja Raiskauskriisikeskus Tukinainen järjestivät yhteistyössä kevätkaudella 2017 verkkovertaistukiryhmän seksuaalisuutta loukkaava väkivaltaa kokeneille naisille. Ryhmä toteutettiin 9.5.-12.6.2017 välisenä aikana. Seksuaalisuutta loukkaava väkivalta tässä tarkoituksessa määriteltiin monimuotoiseksi kaltoinkohteluksi, jossa seksuaalisen itsemääräämisoikeuden rajat ylitetään. Ryhmässä keskeistä oli osallistujien itsemäärittelyn kunnioittaminen.

Ryhmä tarjosi siihen osallistuneille naisille tietoa ja tukea. Ryhmässä keskusteltiin turvallisuudesta, luottamuksesta, väkivallan seurauksista ja siitä toipumisesta. Keskustelu tapahtui turvallisella ja salatulla nettifoorumilla. Kanssakäyminen ryhmässä oli luottamuksellista ja siellä esiinnyttiin vetäjiä lukuun ottamatta nimimerkeillä. Ryhmän ohjaajina toimivat sosiaalityöntekijä Noora Siivonen Naisten Linjalta ja kriisityöntekijä, sosionomi (AMK) Virve Virta Raiskauskriisikeskus Tukinainesta

- **Viikonloppuryhmä**

Raiskauskriisikeskus Tukinainen järjestämät viikonloppuryhmät on suunnattu ensisijaisesti naisille, joilla ei kotiseudullaan ole tarjolla seksuaalisen väkivallan ja hyväksikäytön hoitoon erikoistuneita palveluita tai jotka eivät anonymiteettisyydestä halua niihin hakeutua. Ryhmiin hakeudutaan kriisipäivystyksen kautta ja ryhmiin osallistuvat haastatellaan ennen ryhmään valitsemista.

Vuonna 2017 Raiskauskriisikeskus Tukinainen järjesti viikonloppuryhmän 11.-12.11.2017 Rovaniemellä. Ryhmään osallistui yhteensä kuusi asiakasta pohjoisen Suomen alueelta. Ohjaajana ryhmässä toimivat psykoterapeutti Marja Sieranoja ja vastaava kriisityöntekijä Kati Puhakka..

- **Voimavarakeskeinen kehollisia menetelmiä hyödyntävä ryhmä**

Jyväskylän aluetoimipisteessä aloitti syyskuussa 2017 lapsuudessa seksuaalista hyväksikäyttöä kokeneiden naisten voimavarakeskeinen ja kehollisia menetelmiä hyödyntävä ryhmä. Ryhmä jatkuu toukokuulle 2018 saakka, kokoontuen yhteensä 15 kertaa. Seurantatapaaminen tullaan järjestämään marraskuussa 2018.

Ryhmässä on mukana kuusi lapsuudessaan seksuaalista hyväksikäyttöä kokenutta naista.

Ryhmän vetäjinä toimivat Jyväskylän aluetoimipisteen työntekijät: Kriisityöntekijä, psykologi Sanna Virsu ja vastaava kriisityöntekijä, psykologi, psykoterapeutti Katja-Mari Ottelin. Kehollisia työtapoja ryhmässä ohjaa kuudella ryhmäkerralla: FM, tanssi-liiketerapeutti Reetta Jokinen.

Koulutus- ja asiantuntijatehtävät sekä mediajulkisuus

Toimintavuoden aikana Raiskauskriisikeskus Tukinaisen kriisityöntekijät toimivat kouluttajina sosiaali- ja terveysalan eri toimijoiden sekä järjestöjen järjestämässä tilaisuuksissa. Näistä mainittakoon mm. useat Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen järjestämät Helsingin- ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin SERI-keskuksen perustamiseen liittyvät koulutusseminaarit, Oikeusministeriön järjestämät Oikeusapusihteerien päivät, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ja THL:n järjestämä Seksuaalisuutta loukkaava väkivalta –koulutus Tampereella, Valtakunnansyyttäjävirsto/Syyttäjäakatemia järjestämä aikuisiin kohdistuvat seksuaali- ja lähisuhdeväkivaltarikokset –kurssi Tampereella, Lohjan Sairaalan päivystyspoliklinikan työntekijöille järjestetty seksuaalista väkivaltaa koskeva koulutus ja Järvenpään koulujen oppilashuollon järjestämä koulutus.

Seksuaalista väkivaltaa kohdanneiden parissa tehtävää kriisityötä esiteltiin toimintavuoden aikana myös eri oppilaitosten, kuten Jyväskylän Yliopiston kirjallisuuden, museologian, taidehistorian ja taidekasvatuksen ainejärjestö Corpukselle, SEXPO-säätiön seksuaalineuvojakoulutuksen opiskelijoille ja Helsingin Diakonissalaitoksen päihdetyöntekijöille. Kriisityöntekijät osallistuivat myös eri yleisötilaisuuksiin ja tempauksiin, kuten Yhteisvastuutempaus Jyväskylän kävelykadulla ja teemapäivään seksuaalisuuden puheeksi ottamisesta Keski-Suomen keskussairaalan aulassa

Yhteistyökokouksia pidettiin myös eri yhteistyökumppaneiden kanssa.

Kriisityöntekijät toimivat kouluttajina Raiskauskriisikeskus Tukinaisen keväällä ja syksyllä järjestämässä kaksipäiväisessä ”Seksuaalisen väkivallan kohtaaminen ja hoidon periaatteet”-koulutuksessa ja Todistajana oikeudessa”-koulutuksessa .

Toimintavuoden aikana kriisityöntekijät ovat antaneet seksuaalisen väkivallan kohtaamiseen ja hoitoon liittyviä asiantuntijalausuntoja ja kannanottoja eri tiedotusvälineille.

Kriisityössä laadittiin keväällä 2017 Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen tilauksesta Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirissä käynnistetyn SERI-keskuksen potilaita varten esitteen ””Kun seksuaalista itsemääräämisoikeuttasi on loukattu”. Esitettä jaettiin runsain määrin myös muille yhteistyökumppaneille.

Osaamisen kehittäminen ja työnohjaus

Vuoden 2017 aikana kriisityöntekijät osallistuivat kotimaassa järjestettyihin yksittäisiin kriisi- ja traumatyötä koskeviin koulutuksiin.

Kriisityöntekijöiden kaksipäiväiset kehittämisseminaarit järjestettiin 24.-25.4.2017 Helsingissä ja 11.-12.12.2017 Rovaniemellä. Kriisityöntekijät kriisityö osallistuivat myös koko henkilöstölle suunnatussa kehittämispäivässä 22.-23.5.2017.

Helsingin toimipisteessä työskentelevien kriisityöntekijöiden yhteinen traumaviitekehukseen perustuva ryhmätyönohjaus jatkui toimintavuonna 2017. Kriisityöntekijöiden työryhmän työnohjaajana toimi psykoterapeutti, perheterapeutti (vet) Arto Kyllönen. Jyväskylän aluetoimipisteen työntekijät osallistuivat sekä internetin välityksellä että paikan päällä osaan näistä työnohjauskerroista. Jyväskylän aluetoimipisteen kriisityöntekijöiden ryhmätyönohjaajana toimi PsL, perheterapeutti (vet) Anna-Liisa Heikinheimo.

Kriisityön kehittämispäällikkö osallistui psykiatrian erikoislääkäri Anssi Leikolan ryhmätyönohjaukseen. Kriisipäivystäjille ei toimintavuoden aikana järjestetty yhteistä työnohjausta. Kriisipäivystäjien työn tueksi järjestettiin vuonna 2017 yhteensä neljä ajankohtaisia asioita käsittelevää kriisityön iltaa sekä yksi seksuaalista hyväksikäyttöä ja vakavaa traumatisoitumista käsittelevä koulutusilta, jossa kouluttajana toimi psykiatri Anssi Leikola.

Verkostoyhteistyö

Kriisityön vastuualue osallistui toimintavuoden aikana erilaisiin auttamistyötä koskeviin asiantuntijaverkostoihin. Kriisityö oli mukana sekä Jyväskylän Tyttöjen ja Poikien Talon Oiva & Ilona –hankkeen ohjausryhmässä että Jyväskylän Marak-työryhmässä.

Helsingissä kriisityöstä oli edustus Helsingin Tyttöjen ja Poikien Talon seksuaaliväkivaltahankkeen ohjausryhmässä, Ihmiskaupan vastaisessa verkostossa, Pääkaupunkiseudun puhelinauttajien verkostossa, Turun Mielenterveysyhdistyksen seksuaalista väkivaltaa kokeneille tarkoitetun KOSKI- hankkeen ohjausryhmässä ja Exit ry:n nuorten päihteidenkäyttäjien kohtaamaa seksuaalista väkivaltaa ehkäisevän USVA-hankkeen ohjausryhmässä. Kriisityö oli kevätkaudella 2017 mukana myös Terveyden – ja hyvinvoinnin laitoksen koordinoimassa Raiskaustukikeskuksen (SERI-keskus) suunnittelutyöryhmässä.

Verkostoitumista ja yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa on jatkettu edelleen aktiivisesti Jyväskylässä. Vuoden 2017 aikana Jyväskylän aluetoimipiste on lisännyt yhteistyötä Jyväskylän yliopiston psykoterapian tutkimusclinikan kanssa selvittellen mahdollisuuksia tutkimusyhteistyöhön jatkossa. Aluetoimipiste on ollut myös kumppanihakijana, Jyväskylän yliopiston yhteiskuntatieteiden, filosofian, psykologian ja opettajankoulutuslaitoksen EU-hankehakemuksessa. Hankkeen aiheena olisi ollut opettajaksi opiskelevien ja heidän opettajiensa kouluttaminen seksuaalisuutta loukkaavan väkivallan kysymyksistä. Rahoitusta haettuun hankkeeseen ei kuitenkaan saatu.

Projekti: Raiskauskriisikeskus Tukinainen Rovaniemen aluetoimipiste 1.4. – 31.12.2017

Rovaniemen aluetoimipisteen kehittämishanke käynnistyi 1.4.2017, jolloin kriisityöntekijä aloitti työskentelyn. Vastaava kriisityöntekijä aloitti työnsä 20.4.2017. Toiminta käynnistyi kumppanuusvuokralaisena yhteisissä toimitiloissa Lapin ensi- ja turvakodin avopalveluiden kanssa. 1.12.17 aluetoimipiste siirtyi toiminnan toteuttamisen kannalta tarkoituksenomaisiin omiin tiloihin Rovaniemen keskustaan. Raiskauskriisikeskus Tukinainen Rovaniemen aluetoimipisteen kriisityöntekijöiden esimiehenä toimii kriisityön kehittämispäällikkö. Työntekijät osallistuivat toimintavuoden aikana sekä keväällä ja syksyllä järjestettyihin kriisityön kaksipäiväisiin kehittämispäiviin sekä koko henkilöstölle suunnattuun kehittämispäivään toukokuussa 2017.

Asiakastyö käynnistyi heti toukokuun alussa ja yksilöasiakkaat ovat ohjautuneet kriisikäyneille monipuolisesti Rovaniemen alueen sosiaali- ja terveystalouksista sekä muista yhteistyöverkostoista.

Asiakkaat jakautuvat paikkakunnittain seuraavasti: suurin osa on Rovaniemeltä mutta myös Posiolta, Kittilästä, Utsjoelta ja Sodankylästä.

Tiedottamista Raiskauskriisikeskus Tukinaisen palveluista on tehty runsaasti ja koko hankealue on huomioitu tiedottamisessa. Kaikkiin hankealueen kuntiin on lähetetty sähköinen tiedote tai kirjepostilla esitteitä Raiskauskriisikeskus Tukinaisen Rovaniemen aluetoimipisteen toiminnasta.

Raiskauskriisikeskus Tukinaisen toiminnasta ja Rovaniemen aluetoimipisteen hankkeesta on käyty kertomassa yhteistyökumppaneille, mm. Rovaniemen kaupungin lastenneuvolan terveydenhoitajille, Rovaniemen kaupungin kuraattoreille ja Rovaniemen kaupungin lastensuojelun työntekijöille. Tukinainen on ollut myös mukana Rovaniemi-päivillä järjestetyssä järjestöjen esittäytymistilaisuudessa ja 10 laulua naisesta – esityksen markkinointitilaisuudessa.

Toimintaa on esitelty myös erilaisissa verkostopalaverissa; Rovaniemen Tyttöjen talon henkilöstölle, Rovaniemen Delfins:n työntekijöille, Rovaniemen yhdyskuntapalvelutoimistolle, ERVA – alueen yhteistyötahoille, jotka työskentelevät lapsen seksuaalisen hyväksikäyttö- sekä pahoinpitelyepäilyjen parissa sekä Lapin ammattikorkeakoulun Seksuaaliterveyden edistämisen hankkeelle. Raiskauskriisikeskus Tukinaisen toimintaa on esitelty myös Rovaniemen alueella toimivalle seksologisen seuran jäsenille sekä yksittäiselle psykologian opiskelijalle, joka kävi tutustumassa Rovaniemen aluetoimipisteen toimintaan.

Raiskauskriisikeskus Tukinaisen Rovaniemen aluetoimipisteen tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat: Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Rovaniemen kaupungin lastensuojelu, Lapin sairaanhoitopiirin nuorisopsykiatrian poliklinikka sekä nopeiden palveluiden yksikkö Mielitiimi, Riku, Tyttöjen talon Otava – hanke Rovaniemi, Rovaniemen kaupungin nuorisotyö, Poliisi, YTHS, Samisoster – järjestö sekä kuntien terveys- ja sosiaalialan toimijat.

Rovaniemen projektin työntekijät ovat mukana Tyttöjen talon Otava-hankkeen ohjausryhmässä Rovaniemellä, ERVA alueen Seri-työryhmässä Rovaniemellä ja Lapin sosiaali- ja terveysjärjestöjen alueverkostossa.

Rovaniemen aluetoimipisteen hankkeen yhtenä kehittämistehtävänä ovat kuvapuhelinpalvelun sekä työparityöskentelyn kehittäminen. Kuvapuhelinpalvelu toteutetaan virtu.fi innovaatioympäristön kautta. Kuvapuhelussa keskustelut ovat luottamuksellisia ja jäävät vain työntekijän ja asiakkaan välisiksi. Kuvapuhelin toimii ajanvarauksella ja ajan voi varata osoitteesta

http://www.sosiaalikallega.fi/virtu.fi/tukinainen/videochat_tukinainen . Lisäksi yhteydenotto

Rovaniemen toimialuepisteen työntekijöihin voi tapahtua virtu.fi innovaatioympäristöön luodun

yhteydenottolomakkeen kautta

http://www.sosiaalikallega.fi/virtu.fi/tukinainen/tukinainen_yhteydenotto

Loppuvuodesta 2017 edellä kuvatut palvelut saatiin käyttöön ja kuvapuhelinpalvelua on markkinoitu pohjoisen kuntiin niin asiakkaille kuin työntekijöillekin. Vuoden 2017 lopussa kuvapuhelimen välityksellä työskennellään yhden asiakkaan kanssa viikoittain.

Kuvapuhelinpalvelun kautta on mahdollista myös tehdä työparityöskentelyä.

Raiskauskriisikeskus Tukinaisen Rovaniemen aluetoimipisteen toiminnan käynnistymistä esiteltiin syyskuussa paikallisille toimijoille ja yhteistyökumppaneille ”Seksuaaliväkivaltatyö Pohjois-Suomessa”- seminaarin yhteydessä Lapin keskussairaalan auditoriossa Rovaniemellä. Seminaari keräsi paikan päälle noin 120 osallistujaa ja arviolta 30 seurasi ohjelmaa etäyhteyksien välityksellä. Etäyhteyksien kautta osallistuttiin 17 paikkakunnalta väliltä Helsinki – Inari.

Rovaniemen aluetoimipisteen työntekijät ovat osallistuneet Raiskauskriisikeskus Tukinaisen Jyväskylässä järjestettyyn 2 –päiväisen menetelmäkoulutukseen 6.-7-4.2017 sekä Lapin kesäyliopiston järjestämään Johdatus Stressin itsehoitomenetelmiin TRE, EFT, FeltSense ja Focusing. Lisäksi vastaava kriisityöntekijä on osallistunut kerran kuukaudessa kognitiivisen käyttäytymisterapian psykoterapeuttikoulutukseen Tampereen yliopistossa.

Raiskauskriisikeskus Tukinaisen Rovaniemen aluetoimipisteen asiakastyön työnohjaajana aloitti projektin käynnistyttyä traumapsykoterapeutti Miia Mäkinen.

OIKEUDELLINEN TYÖ

Vuoden 2017 painopisteet oikeudellisessa työssä

Raiskauskriisikeskus Tukinaisen oikeudellinen perustyö kuten valtakunnallinen päivystystoiminta, neuvonta, konsultaatiot, koulutus- ja verkostoyhteistyö jatkuivat vuonna 2017.

Oikeudellisen työn tavoitteiden osalta erityiset painopistealueet oli määritelty vuoden 2017 toimintasuunnitelmassa seuraavasti:

1) Seksuaalista väkivaltaa kokeneiden uhrien edunvalvonta ja ennaltaehkäisevä työ:

- o Yhteiskunnallinen vaikuttaminen, ammattiauttajien konsultaatiot, viranomaisten koulutukset, toimiminen yhteistyöverkostoissa, luennot, lausunnot, mediayhteistyö

2) Erityisesti ihmiskaupaan ja lähisuhdeväkivaltaan eri muodoissa sisältyvän seksuaalisen väkivallan ja hyväksikäytön uhrien tunnistaminen

3) Viranomaisyhteistyön tehostaminen seksuaalirikosten uhrien tukipalveluihin ohjaamisessa

Tavoitteet toteutuivat vuonna 2017 kaikkien osa-alueitten osalta. Yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa painottui erityisesti syksyllä alkanut 'Me too' –kampanja, minkä johdosta eri tiedotusvälineet kiinnostuivat aiheesta. Lakimies antoi taustatietoa ja myös haastatteluja runsaasti. Vaikka kampanjan varsinainen teema oli seksuaalinen häirintä ja ahdistelu, aiheesta tehdyt jutut koskivat usein myös seksuaalista väkivaltaa, seksuaalista hyväksikäyttöä tai lapsen seksuaalista hyväksikäyttöä. Kampanjan myötä yhteydenotot eri oppilaitoksista ja työpaikoilta lisääntyivät vastaavasti, ja oikeudellisen neuvonnan tarve lisääntyi selkeästi loppuvuotta kohden.

Seksuaalinen väkivalta ja hyväksikäyttö lähisuhteissa kuten myös muut riippuvuussuhteet uhrin ja tekijän välillä ovat tuoneet esiin seksuaalirikosten tunnusmerkistöjen tulkintaan ja todisteluun liittyvät ongelmat. Uhrin haavoittuvuuden tunnistaminen viranomaisissa edellyttää lähisuhteisiin ja riippuvuussuhteisiin liittyvien psykologisten ilmiöiden tuntemista. Uhrin ei ole aina ollut helppoa saada viranomaisista tietoa, tukea ja neuvontaa sellaisten seksuaalirikosten osalta, joihin ei ole liittynyt fyysistä väkivaltaa ollenkaan tai ei ainakaan viimeisimpien tekojen osalta.

Raiskausrikoksen tunnusmerkistön tarkoittama pelkotila, avuttomuuden tila tai muu tila, jossa hän on kykenemätön ilmaisemaan tai muodostamaan tahtoaan (Rikoslaki 20 luku 1 § 2 momentti) edellyttää useissa tapauksissa terveydenhuollon ammattihenkilön asiantuntemusta oikean arvion tekemiseksi. Sama koskee seksuaalista hyväksikäyttöä. (Rikoslaki 20 luku 5 §). Ongelmia on ilmennyt muun muassa hoitosuhteen määrittelyssä ja etenkin arvioitaessa sitä, onko hoidon aikana terapeutin asiakkaan haavoittuvuudesta saamalla tiedoilla merkitystä seksuaalista hyväksikäyttöä epäiltäessä.

Ihmiskaupan uhrien osuutta Raiskauskeskus Tukinaisen tietoon tulleiden seksuaalisen väkivallan ja hyväksikäytön tapausten osalta ei pystytty tarkasti määrittelemään vuonna 2017.

Puhelinpäivystyksessä eri ammattilaisten konsultaatioissa teemaa kyllä käsiteltiin, mutta on epävarmaa, kuinka moni näistä tapauksista johti lopulta esimerkiksi rikosilmoitukseen tai tuli muuten viranomaisten tietoon. Päivystyksessä on kuitenkin käyty läpi uhrin oikeusturvaan ja oikeuksiin liittyviä asioita kuten oikeutta maksuttomaan oikeusapuun, annettu tietoa tukipalveluista ja erilaisista suojelutoimista. Toimintavuoden aikana ei tullut esiin asiakastapaamisten yhteydessä yhtään ihmiskauppatapausta, joiden osalta olisi oltu yhteydessä yhdenvertaisuusvaltuutetun toimistoon. Ihmiskaupan uhrien tunnistamiseen liittyy edelleen ongelmia, joihin on syytä kiinnittää erityishuomiota myös seuraavina vuosina.

Viranomaisyhteistyötä tehostettiin muun muassa aloittamalla vuoden 2017 alussa viranomaisille suunnattu sensitiivisyyskoulutusten suunnittelu, jota jatkettiin erillisessä projektissa myöhemmin oikeusministeriön avustamana.

Seksuaalirikosten uhrien edunvalvonta on ollut toimintavuonna erittäin monipuolista. Edellisinä vuosina voimaan tulleiden lakimuutosten (seksuaalirikoksia koskevat rikoslain muutokset, todistelusäännökset, esitutkintalaki) myötä on pyritty monilta osin parantamaan uhrin asemaa. Viranomaiskäytäntöjen uudistaminen vie oman aikansa, minkä johdosta muuttuneet säädökset eivät ole vielä kaikilta osin juurtuneet käytäntöön. Uhreille tiedottaminen heidän oikeuksistaan on edelleen yksi tärkeimmistä Tukinainen ry:n juristin tehtävistä. Muun muassa mahdollisuus erilaisiin suojelutoimiin, oikeus avustajaan ja oikeus maksuttomiin tukipalveluihin jo rikosprosessin alkuvaiheessa on monelle uhrille vieläkin tuntematon asia.

Rikoslakia on seksuaalirikosten osalta muutettu niin moneen kertaan edellisinä vuosina, että eri aikoina voimassa olevien pykälien soveltaminen ei ole helppoa. Koska seksuaalirikoksista on tehty rikosilmoituksia vasta vuosienkin päästä, uhrien edunvalvonta on edellyttänyt muuttuneiden säännösten tunnusmerkistöjen avaamista lähes kaikissa juristin työtehtävissä. Näin on tehty niin päivystyksessä, asiakkaiden tapaamisissa, konsultaatioissa, koulutuksissa kuin annettaessa tietoa medialle. Vanhentumissäännösten tulkinta lapsiin kohdistuneiden seksuaalirikosten osalta tuottaa myös edelleen ongelmia käytännössä. Erityisryhmät kuten maahanmuuttajataustaiset seksuaalirikosten uhrin, etenkin naiset ja tytöt ovat selvästi aktivoituneet hakemaan tietoa oikeuksistaan. Ongelmana usein on ollut se, että heillä ei ole ollut tietoa, mistä luotettavaa ja oikeaa neuvontaa voi saada.

Puhelinpäivystys

Raiskauskriisikeskus Tukinainen juristipäivystys päivysti neljänä päivänä viikossa (12h/vko) vuoden 2017 aikana. Juristin kesäloman aikana päivystäjänä toimi projektilakimies, mutta vain silloin, kun se oli mahdollista hänen muiden työtehtäviensä osalta.

Puhelinpäivystyksessä on luotu uusia käytäntöjä Tukinainen ry:n Jyväskylän ja Rovaniemen aluetoimipisteiden asiakkaille. Etenkin Rovaniemeltä on oltu yhteydessä siten, että kriisityöntekijän vastaanotolla oleva asiakas on voinut saada neuvontaa päivystysajan ulkopuolella. Keskustelu on käyty silloin kriisityöntekijän läsnä ollessa. Suunnitteilla on myös vastaavan kaltainen etäyhteydellä toteutettava palvelu.

Päivystysoitot juristipäivystykseen lisääntyivät edellisestä vuodesta. Raiskauskriisikeskus Tukinainen juristipäivystykseen tuli ensisoittoja vuonna 2017 yhteensä 240 (vuonna 2016: 210 kpl). Suurin osa ensimmäisistä yhteydenotoista (40 %) koski raiskausta (rikoslaki 20 luku 1-3 §) tai lapsen seksuaalista hyväksikäyttöä (14 %) (rikoslaki 20 luku 6 § tai 7§). Myös muiden rikosnimikkeiden kuten seksuaalisen hyväksikäytön tai raiskauksen osalta uhri on voinut olla alaikäinen. Yhteydenotot seksuaalisen ahdistelun osalta lisääntyivät huomattavasti syksyllä 2017. Oikeudellisen arvioinnin jälkeen monissa tapauksissa kysymys oli myös rangaistusasteikoltaan vakavammista seksuaalirikoksista. Tasa-arvolain mukainen seksuaalinen häirintä ja rikoslain tarkoittama seksuaalinen ahdistelu olivat käsitteinä epäselviä monelle soittajalle. Sen vuoksi puhelun aikana käytiin läpi näiden tunnusmerkkejä, ja käsitteiden eroista johtuvia erilaisia prosessuaalisia kysymyksiä.

Vaikka useimmissa tapauksissa uhri on ollut soittohetkellä 18-30 –vuotias (50 %), on toisaalta tärkeää huomata, että aiempien vuosien tapaan osa ensisoitoista koski rikoksia, joissa uhri oli ollut tekohetkellä alle 18-vuotias. Vastaavasti ikäryhmässä 51-70-vuotiaat yhteydenottoja oli 2 %:ssa tapauksia ja yli 70-vuotiaidenkin soittoja oli muutama. Monet soitot ovat koskeneet lapsuudessa koettua seksuaalista väkivaltaa tai hyväksikäyttöä, jolloin rikos on ollut oikeudellisesti vanhentunut. Jokaisen soittajan kohdalla on kuitenkin ollut tärkeää käydä läpi tapahtumien oikeudellinen arviointi, koska aikanaan sitä ei ole tehty. Ajassa on palattu takaisin tekohetken lakiin, verrattu sitä nykyiseen lainsäädäntöön ja arvioitu todistelua sekä rangaistusasteikkoja. Tämä kohderyhmä ei usein ole saanut vastaavaa apua muualta tekojen vanhentumisen takia.

Vaikka lapsuudessa koettu seksuaalirikos olisi ollut vanhentunut, näissäkin tilanteissa uhreja rohkaistiin ja autettiin ottamaan yhteyttä poliisiin. Helsingin poliisilaitoksen käyttöön ottama niin sanottu uhrin ”sielunhoidollinen” kuuleminen on saanut kiitosta hienotunteisesta kohtelusta lapsuudessa seksuaalirikoksen kohteeksi joutuneilta henkilöiltä.

Ensisoitoista noin 1 % on vuonna 2017 koskenut seksuaalirikoksen tekohetkellä 51-70 –vuotiaita uhreja. Vanhempiin henkilöihin kohdistuva seksuaalinen väkivalta on usein lähisuhdeväkivaltaa, ja vaikeasti tunnistettavissa. Tässäkin kohden on huomattava, että kaikissa ensipuheluissa ei ole tullut ilmi uhrin ikä soittohetkellä, ellei hän itse ole ilmoittanut ikäänsä. Ikääntyviin kohdistuvat seksuaalirikokset ovat useimmiten raiskauksia ja aiheuttavat uhreille erityisen paljon kärsimystä. Yhteydenottajat ohjautuvat juristipäivystykseen kriisityöntekijöiden tai muiden terveydenhuollon ammattilaisten ohjaamina. Tämän vuoksi tiedottaminen terveysviranomaisille ja turvakodeille maksuttomasta oikeusneuvonnasta myös erityisryhmille ja eri ikäryhmille on tärkeää.

Osa juristipäivystyksen tietoon tulleista seksuaalirikoksista on tapahtunut ulkomailla. Asianomistaja on voinut päivystyksestä saada tietoa Suomessa olevista mahdollisuuksistaan saada apua ja tukea kotiin palattuaan. Myös eurooppalaisen raiskauskriisikeskusten yhteistyöverkoston tietoja on hyödynnetty neuvonnassa samoin kuin konsuliyksiköiden palveluja.

Päivystyksessä esiin tulleiden tietojen perusteella suurimmassa osassa tapauksista tekijänä oli uhrille jollain tavoin tuttu tai läheinen henkilö kuten puoliso, ex-kumppani, huoltaja/vanhempi, muu perheenjäsen tai joka tapauksessa henkilö, jonka henkilöllisyys oli tiedossa. Tapauksia, joissa soittaja ei joko halunnut kertoa tekijää tai hän soittaessaan ei tiennyt tekijän henkilöllisyyttä oli vain 6 %.

Useimmiten juristipäivystykseen soitti uhri itse (68 %). Uhrille läheinen henkilö yhteydenottajana (huoltaja, vanhempi, muu perheenjäsen, ystävä) oli 11 prosentissa tapauksia. Ammattiauttajien konsultaatioita oli 12 %. Viranomaisten, sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden ja muiden seksuaalirikosten uhreja työssään kohtaavien henkilöiden konsultaatiot koskivat useimmiten ilmoitusvelvollisuutta yleisesti tai esimerkiksi terapeutin oman asiakkaan oikeusavun tai tapahtumien alkuselvittelyn tarvetta. Puheluissa keskityttiin tiedon antamiseen myös oikeusprosessista ja erityisesti todistamiseen liittyvistä asioista.

Asianomistajan oikeus tukitoimiin kuten ilmaiseen oikeudenkäyntiavustajaan, kriisiapuun ja neuvontaan rikosilmoituksesta oikeudenkäyntiin on aiempien vuosien tapaan ollut tärkeä tieto

useimmille soittajille. Myös seksuaalirikokseen liittyvät seuraukset ja niistä aiheutuvat haitat sekä henkinen kärsimys on ollut esillä lähes kaikissa yhteydenotoissa. Oikeudellisessa neuvonnassa on ollut kuitenkin tärkeä huomioida myös se, että kaikki asiat eivät eri syistä etene oikeuteen. Keskusteluissa on käyty läpi muun muassa syyttäjien tekemiä päätöksiä jättää syyte nostamatta oikeudellisesti riittämättömän näytön perusteella.

Puhelut useimmiten kestivät 30-40 minuuttia, mutta mukaan mahtui myös tunnista kahteen tuntiin kestäviä keskusteluja. Pisimmät puhelut käytiin ymmärrettävästi uhrien itsensä kanssa, ja soitot koskivat usein tekoja, joista oli kulunut jo vuosia. Monien soittajien kohdalla asian käsitteleminen perusteellisesti edellytti useampia yhteydenottoja. Puheluissa kunnioitetaan soittajan sen hetkistä mahdollisuutta ja tahtoa käsitellä asiaa.

Vastaavia asioita kuin puhelinpäivystyksessä käsiteltiin myös Nettitukinainen-palstalla, joskin nettipalstan kautta annettava neuvonta on aina rajoitetumpaa kuin asiasta keskusteleminen puhelimitse. Uhrin oikeusturvan kannalta puhelinpäivystys on monesti internet-palvelua parempi vaihtoehto.

Tukinainen ry:n juristipäivystyksestä ohjattiin asianomistajia sekä julkisiin oikeusaputoimistoihin että yksityisiin asianajotoimistoihin sekä tietysti poliisiin.

Asiakastapaamiset

Asiakastapaamisia vuoden 2017 aikana oli 80, joista 50 liittyi kriisiasiakkaiden neuvontaan ja loput oppilaitosten, sosiaalityöntekijän tai terveysviranomaisten kanssa sovittuihin tapaamisiin. Tukihenkilötapaamisia yksinään ei ole laskettu mukaan. Tapaamisissa selviteltiin yleisesti seksuaalirikoksiin liittyviä tunnusmerkistöjä, oikeusprosessia, uhrin suojelutoimia, todistelua, vanhentumisaikoja tai korvausasioita. Rikosilmoituksen tekeminen ja tulevat asianomistajan kuulustelut olivat usein syynä tapaamisiin. Monesti epäselvyyttä oli siitä, missä vaiheessa oman asian käsittely oli viranomaisissa.

Useimmat tavatuista henkilöistä olivat vailla oikeusavustajaa, eivätkä tienneet tästä mahdollisuudesta ennen käyntiään Raiskauskriisikeskus Tukinainen. Tarvittaessa otettiin yhteyttä poliisiin esimerkiksi kuulusteluajan varaamiseksi etukäteen.

Raiskauskriisikeskus Tukinaisen toiminnan periaatteena on, että jokainen kriisiasiakas saa oikeudellista neuvontaa vähintään kerran kriisitapaamistensa yhteydessä. Tarkoituksena on varmistaa, että uhrin saavat kaiken tiedon, avun ja tuen omassa asiassaan. Keskimääräinen tapaamisaika henkilöä kohden oli noin 45 minuuttia. Lapsen seksuaaliseen hyväksikäyttöön tai seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvissä tapauksissa tapaamisaika on voinut olla pitempi.

Oikeudelliset toimeksiannot

Rikosprosesseista saatua tietoa nykykäytännöistä viranomaisissa hyödynnettiin koulutuksissa, puhelinpäivystyksessä, konsultoinnissa ja medialle sekä viranomaisille annetuissa lausunnoissa. Periaatteena on, että juristi ei anna lausuntoja medialle toimeksiannoista, joissa hän on toiminut asianomistajan oikeudenkäyntiavustajana. Toimeksiantoja on vähäisessä määrin, ja niiden lukumäärä vaihtelee vuosittain sen mukaan, miten asiat etenevät viranomaisissa.

Osassa tapauksia rikostutkinta ja syyteharkinta alkoivat vuonna 2017, mutta varsinainen oikeudenkäynti siirtyi vuoteen 2018. Yksi tapaus eteni hovioikeuteen, mutta päätöksen antaminen asiassa siirtyi vuoden 2018 puolelle. Toisessa tapauksessa pääkäsittelyä ei ehditty aloittaa ilmoitettuna päivänä samana päivänä olleiden aiempien juttujen käsittelyn venyttyä pitkälle iltapäivään. Asianomistajaa kuitenkin ehdittiin kuulla pääkäsittelyn ulkopuolella, mutta tämänkin jutun kohdalla varsinainen käsittely ja tuomion antaminen siirtyivät seuraavaan vuoteen. Yhdessä tapauksessa syyttämättä jättämispäätöksestä syyttäjälle tehty pyyntö päätöksen peruuttamisesta ja asian ottamisesta uudelleen tutkittavaksi johti uuteen syyteharkintaan ja myös syytteen nostamiseen. Aiemmin tehdyssä esitutkinnassa ei ollut huomioitu kaikkia todisteluun liittyviä asioita.

Rikosnimikkeinä olivat raiskaus, raiskaus ja salakatselu, salakatselu sekä törkeä lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö. Salakuvaaminen on tapahtunut useimmiten puhelimella, mutta myös huoneistoon erikseen asennetulla videokameralla. Raiskauksissa on ollut kysymys sekä väkivallan käyttöön ja pakottamiseen liittyvästä tunnusmerkistöstä (Rikoslaki 20 luku 1 § 1 momentti) että pelkotilaan tai muuhun avuttomuuden tilaan perustuvasta teosta (Rikoslaki 20 luku 1 § 2 momentti). Joskus saman uhrin kohdalla on voinut olla kysymys molemmista rikoksista. Kahdessa syytteessä kysymys oli törkeästä lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä, joissa molemmissa tekijä oli ollut luottamuksellisessa suhteessa lapseen tekohetkellä. Hovioikeudessa käsitellyistä tapauksista ei ehtinyt tulla tuomiota kuin toisesta vuoden 2017 puolella. Yhteistä näille kahdelle tapaukselle oli se,

että aikaa pitkään jatkuneesta hyväksikäytöstä oli kulunut useita vuosia ennen rikosilmoituksen tekemistä. Uhrit olivat olleet epätietoisia rikosten vanhentumisajoista ja tekijän liittyminen lähipiiriin tai perheeseen sekä vakavat psyykkiset seuraukset olivat olleet esteenä asian ilmitulolle aiemmin. Psyykkiset seuraukset olivat uhreille pitkäaikaisia ja työkykyä alentavia.

Vähemmistöön kuuluminen ja erilaiset kulttuuritaustat ovat voineet lisätä uhrin haavoittuvuutta. Tietämättömyys omista oikeuksista, tukipalveluista ja pelko kostosta tai muista uhrille aiheutuvista ikävistä, toisinaan jopa vaarallisista seurauksista ovat estäneet joidenkin henkilöiden kohdalla rikosilmoituksen tekemistä.

Korvaukset henkisestä kärsimyksestä ja esimerkiksi tilapäisestä haitasta ovat noudattaneet pitkälti henkilövahinkoasiainneuvottelukunnan suosituksia. Suositukset muuttuivat jonkin verran marraskuussa 2017, ja niitä sovellettiin vuoden lopulla esitettyihin korvausvaatimuksiin. Salakatselun osalta uusiin korvaussuosituksiin ei vielä ollut vaikuttanut vuoden 2017 oikeuskäytäntö. Vuonna 2017 annettiin kuitenkin tuomio laajasta salakatseluvyyhdistä, jossa oli useita uhreja. Tässä tapauksessa uhreille tuomitut korvaukset henkisestä kärsimyksestä todennäköisesti tulevat nostamaan korvaustasoa seuraavien suositusten osalta. Salakatselu on yleistynyt seksuaalirikostenkin kohdalla. Rikos loukkaa henkilön yksityisyyden ja yksityiselämän suojaa, ja se kohdistuu uhrin yksityiselämän intiimeimpään alueeseen. Sen vuoksi korvaustasoon on syytä kiinnittää huomiota jatkossa ehkä aiempaa enemmän.

Toimeksiantona tehtiin myös yksi kantelu oikeuskanslerinvirastoon.

Senjanetti.fi –kehittämishanke

www.senjanetti.fi –hanke käynnistyi kesäkuun 2017 alussa oikeusministeriön Tukinainen ry:lle myöntämällä valtionavustuksella. Tällä erityisavustuksella päivitetään aiemmin Raha-automaattiyhdistys ry:n tuella toteutettu senjanetti.fi-sivusto (sensitiivisyysaineisto) ja järjestetään koulutusohjelma yhdessä oikeusministeriön ja koulutuksen kohteena olevien viranomaisten kanssa. Koulutusten tavoitteena on haavoittuvien uhrien kuten seksuaalirikosten uhrien aseman parantaminen rikosprosessissa huomioimalla heidän erityistarpeensa prosessin eri vaiheissa EU:n uhridirektiivin mukaisesti. Uhrien sensitiivinen kohtelu edellyttää esimerkiksi rikoksen aiheuttaman trauman vaikutusten ymmärtämistä ja uhrin käytöksen arvioimista sitä taustaa vasten. Tavoitteena on uhrien hyvinvointi ja psyykkisten lisäkäsitysten välttäminen rikosprosessissa sekä

oikeudenmukainen oikeudenkäynti. Näiden seikkojen huomioon ottaminen on omalta osaltaan tärkeää ennalta ehkäisevää työtä. Projektin koordinaattoriksi palkattiin yksi henkilö. Projekti päättyy vuonna 2018.

Verkostoyhteistyö

Juristi osallistui mahdollisuuksiensa mukaan erilaisiin verkostotapaamisiin kuten lapsikaupan ja lapsiseksiturismin vastaisen verkoston toimintaan, Suvanto ry:n ikääntyneisiin kohdistuvan väkivallan vastaiseen kampanjaan ja Puhelin- ja verkkoauttamisen eettisen (PuhEet) neuvottelukunnan toimintaan.

Juristi on toiminut toimintavuonna myös oikeusministeriön poikkihallinnollisessa 'Hyvien käytäntöjen' työryhmässä, jonka tarkoituksena on parantaa poliisin ja oikeusviranomaisten käytäntöjä EU:n uhridirektiivin hengen mukaisesti.

Koulutus ja konsultaatiot

Sekä Tukinainen ry:n omat että yhteistyöverkostojen järjestämät koulutustilaisuudet kuuluivat aiempien vuosien tapaan juristin työhön. Syksyllä järjestettiin toisen kerran edellisenä vuotena aloitettu terapeuteille ja muille terveydenhoitoalan ammattihenkilöille suunnattu ”Oikeudessa todistaminen”- todistajana seksuaalirikosasiassa –koulutus. Ulkopuolisina kouluttajina toimivat OTM, varatuomari Suvi Mäntymäki ja kihlakunnansyyttäjä Pia Mäenpää. Koulutuksen sisältö suunniteltiin vastaamaan muuttunutta todistelulainsäädäntöä, ja siinä painotettiin erityisesti todistamiseen liittyviä käytännön näkökulmia seksuaalirikoksen asianomistajan kannalta.

Raiskauskriisikeskus Tukinaisen tilastotietojen mukaan suurin osa konsultaatioasiakkaista vuonna 2017 oli sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä kuten kouluterveydenhoitajia, sosiaalityöntekijöitä, yksityisiä terapeutteja tai sairaalahenkilökuntaa. Turvakotiasiakkaiden kohdalla oikeudellisessa neuvonnassa keskityttiin usein moneen ongelmaan, jotka liittyivät lähisuhdeväkivaltaan. Etenkin näissä tilanteissa konsultaatioon varattiin paljon aikaa kuten myös muiden erityisryhmien kohdalla.

Konsultaatiot tapahtuivat pääosin joko päivystysaikana tai erikseen sovittuna aikana puhelimitse tai Tukinainen ry:n toimistolla Helsingissä. Konsultaatiot olivat mahdollisia myös järjestetyn koulutuksen yhteydessä. Ajanvaraukset konsultaatioihin oli mahdollista tehdä puhelinpäivystyksen kautta päivystysaikana. Tapaaminen sovittiin joko juristin ja kriisityöntekijän yhteiseen konsultaatioon tai erikseen jommankumman kanssa. Perjantaipäivä varattiin akuuttiasiakkaiden konsultaation tarpeeseen.

Osaamisen kehittäminen

Osaamisen kehittäminen tapahtui koulutukseen varatun määrärahan turvin, mutta myös omakustanteisesti tai osallistumalla ammattiyhdistyksen järjestämiin ilmaisiin koulutuksiin. Juristi osallistui keväällä Terveiden ja hyvinvointiliiton (THL) järjestämään Oikeuslääketieteen koulutuspäivään, jonka aiheena oli ”Lääkärin rooli rikosprosessissa”. Hän osallistui myös Raiskauskriisikeskus Tukinaisen järjestämään ”Seksuaalinen hyväksikäyttö ja vakava traumatisoituminen” –koulutukseen, jossa luennoitsijana toimi psykiatri Anssi Leikola. Lisäksi hän osallistui osittain omakustanteisesti ja osittain loma-aikanaan Academy of European Lawn (jäsen) järjestämään kaksipäiväiseen seminaariin ”Recent Case Law of the European Court of Human Rights on Access to a Court” Strasbourgissa. Koulutuksen aiheita olivat muun muassa ”Forced hospitalisation of persons of unsound mind and incapacitation proceedings”, ”Access to courts of appeal and cassation”, ”Legal aid proceedings and court fees”. Koulutukseen liittyi vierailu Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa.

Tiedottaminen

Vuoden 2016 puhelinpäivystysten ensisoitoista kootut tilastot julkistettiin keväällä 2017. Juristipäivystyksen osalta tilastotiedot oli koottu erikseen.

Toukokuussa Helsingissä avattuun Seri-tukikeskuksen käyttöön tarkoitettuun esitteeseen lakimies laati myös oman osionsa oikeudellisista näkökohdista.

Haastatteluja ja taustatietoa annettiin tiedotusvälineille aiempien vuosien tapaan. Toimintavuonna tiedottaminen juristin osalta painottui taustatietoihin, mutta myös haastatteluihin. Syksyllä erityisesti seksuaaliseen häirintään ja ahdisteluun liittyvät kysymykset nousivat mediassa esille ”Me

too” –kampanjan myötä. Erityisesti oppilaitoksissa ja työpaikoilla ilmenneet ikävät tilanteet olivat usein esillä. Tiedottamisen yhteydessä tai muissakaan tilanteissa lakimies ei välitä asiakkaidensa tai muidenkaan seksuaalirikosten uhrien yhteystietoja tiedotusvälineille.

TYÖSUOJELU

Työsuojeluvaalit kaudelle 2018-2019 pidettiin neuvotteluna vuonna 2017. Varsinaisena työsuojeluvalltuutettuna jatkaa Virve Virta. Varajäseniä ovat Sanna Virsu (Jyväskylän aluetoimipiste) ja Niina Posio (Rovaniemen aluetoimipiste). Työsuojelupäällikkönä jatkaa Minnamaria Ahokas.

Työsuojelutoimintaan kuuluvia kokouksia oli vuonna 2017 yhteensä neljä. Työterveys on järjestetty Mehiläinen Oyj:n kanssa. Vuonna 2017 järjestettiin kehittämispäivien yhteydessä virkistyspäivä. Pikkujoulut järjestettiin kaikissa toimipisteissä.

HALLINTO JA TALOUS

Hallinto- ja talouspäällikön lisäksi Raiskauskriisikeskus Tukinainen tukipalveluissa työskenteli kolme osa-aikaista siistijää eri toimipisteissä viikonloppuisin (Helsinki, Jyväskylä ja Rovaniemi).

Hallinto- ja talouspäällikkö toimi osana Raiskauskriisikeskuksen johtoryhmää operatiivisen toiminnan johtamisessa sekä 2017 hallituksen esittelijänä ja sihteerinä.

Kirjanpito oli ulkoistettu Reilu Hallinto Oy:lle. Muu taloushallinto jäi hallinto- ja talouspäällikön toimeksi. Hän toimi myös työsuojelupäällikkönä.

Työnantajana Tukinainen ry on järjestäytynyt Elinkeinoelämän Keskusliiton (EK) Hyvinvointialan Liittoon. Tukinainen ry on jäsenenä Suomen sosiaali- ja terveysjärjestö ry:ssä (SOSTE ry).

Tukinainen ry:n hallitukseen kuuluivat vuonna 2017:

Varsinaiset jäsenet:

Aaro Mäkelä, oikeuslääketieteen erikoislääkäri, puheenjohtaja
Marja Hanski, ekonomi, oik. kand., neuvotteleva virkamies, varapuheenjohtaja
Lia Heasman, OTM
Maija Koskenoja, ylitarkastaja
Sofia Solhagen, OTM
Tapani Tiilikainen, varatuomari, poliisiylitarkastaja evp

Varajäsenet:

Aili Nenola, professori emerita
Kevät Nousiainen, akatemiaprofessori

Tukinainen ry:n operatiivisesta johtamisesta vastaavaan johtoryhmään kuuluivat Minnamaria Ahokas, Heli Heinjoki, Eeva Määttänen ja Riitta Silver.

Saadut avustukset ja tuotot

Vuodeksi 2017 Tukinainen ry sai Veikkaus Oy:n tuotoista (STEA:n jakamana) 577.700 euroa yleisavustusta Raiskauskriisikeskuksen toimintaan. Avustuksella katettiin sekä Helsingin että Jyväskylän toimipisteiden kulut. Avustuksesta on korvamerkitty 8.700 euroa Helsingin toimipisteen muuttokuluihin. Kunta-avustuksia saatiin 23.238,00 euroa. Säätiöiltä ei saatu avustuksia ollenkaan. Muita tuottoja oli yhteensä 26.516,58 euroa.

Erillisenä rahoituksena oli Viron Estonia Advice Centerin Daphne-hanke, joka päättyi helmikuussa 2017. Hankkeen lopputilitys oli 2.501,04 €.

Huhtikuussa 2017 käynnistyi Rovaniemen aluetoimipiste kolmivuotisena projektihankkeena. Avustusta toimintavuodelle hanke sai Veikkaus Oy:ltä 138.000 €.

Uutena kaksivuotisena hankkeena aloitti Oikeusministeriön avustuksella senjanetti.fi-hanke. Vuonna 2017 avustusta saatiin 82.450,00 euroa.

Henkilökunta

Raiskauskriisikeskus Tukinaisen Helsingin toimipisteessä työskenteli vuonna 2017 neljä kokopäiväistä sekä kaksi osa-aikaista (30 h/vko ja 10 h/vko) työntekijää. Osa-aikaisina päivystäjinä, ryhmänohjaajana ja siistijänä työskenteli yhteensä 6 henkilöä. Lisäksi työskenteli yksi projektityöntekijä osa-aikaisena 28.2.2017 asti. Oikeusministeriön hankkeessa aloitti yksi kokopäiväinen työntekijä 1.6.2017 alkaen.

Jyväskylän aluetoimipisteessä työskenteli 2017 yksi kokopäiväinen ja yksi osa-aikainen (30 h/vko) työntekijä kriisityössä sekä yksi osa-aikainen siistijä.

Huhtikuussa 2017 aloitti kaksi kokopäiväistä kriisityöntekijää Rovaniemen aluetoimipisteessä. Joulukuussa aloitti myös osa-aikainen siistijä.

Henkilötyövuosina Tukinainen ry:ssä työskenteli keskimäärin 13 henkilöä.

Toiminimillään Tukinaiselle alihankkijoina työskentelivät:

Happo Hanna, ryhmänohjaaja (toiminimi: Hanna-Leena Happo)

Hämäläinen Päivi, psykiatrinen erikoissairaanhoitaja, kriisipäivystäjä (toiminimi: Terapia- ja työnohjauspalvelut Päivi Hämäläinen). Jäi eläkkeelle lokakuussa 2017.

Sieranoja Marja, kriisipäivystäjä, ryhmänvetäjä (toiminimi: MarjasThera)

Stenroth Tuula, kriisipäivystäjä, ryhmänvetäjä (toiminimi: Tecum Ky)

VIESTINTÄ

Viestinnästä vastaa yksi kokopäiväinen viestintäpäällikkö.

Vuonna 2017 viestintään liittyvien rutiinitehtävien (muun muassa WWW-päivitykset, FB-sivujen moderointi ja Tukinaisen tilastojen tuottaminen) lisäksi kartoitettiin mm. kyselyllä seksuaaliseen väkivaltaan liittyviä asenteita ja mielipiteitä sekä uudistettiin Raiskauskriisikeskuksen tilastointiohjelma. Vuonna 2017 painopisteenä oli vuoden 2016 tavoin lisätä seksuaaliseen väkivaltaan liittyvää asiallista tiedottamista. Pitkän tähtäimen tavoitteilla voidaan mahdollistaa se, että julkinen yleisö saa aiheesta asianmukaista tietoa.

Vuonna 2017 tuotettiin tietoisuuden kaltaisen, laaja kampanja suurelle yleisölle, jonka aiheena ovat seksuaaliseen väkivaltaan liittyvät myytit ja faktat. Kampanjaan liittyvää videota esitettiin Facebookissa ja Youtubessa. Suuren yleisön oli mahdollista arvioida kampanjaa ja keskustella aiheesta eri sivustoilla (Demi.fi, Vauva.fi, Meidanperhe.fi, Suomi24.fi, Kaksplus.fi). Kampanjan

tavoitteena oli purkaa seksuaaliseen väkivaltaan liittyvää tabua ja virheellisiä käsityksiä. Kampanjasta tuotettiin raportti Raiskauskriisikeskus Tukinaisen WWW-sivuille, josta yhteistyötahoilla ja median edustajilla oli mahdollista ladata se. Lisäksi kampanjan ohella tuotettiin kysely seksuaalirikosten uhreille heidän kokemuksistaan eri viranomaisten kanssa asioimisesta. Kysely osoitti, että seksuaalirikosten uhrien asianmukaiseen kohteluun liittyvät sensitiivisyyskoulutukset eri alojen ammattilaisille ovat oleellisen tärkeitä.

Vuonna 2017 uudistettiin laaja-alaisesti Raiskauskriisikeskus Tukinaisen WWW-sivuja. Sivulla uudistettiin ulkoasu, muokattiin sivujen palomuuria ja uudistettiin hakukoneoptimointia sekä optimoitiin sivujen nopeutta. Sivustojen chat-moduuli, jolla sivuston kävijöiden oli mahdollista kysyä Raiskauskriisikeskuksen toiminnasta, poistettiin tietoturvasyistä, koska siihen ottivat yhteyttä monet asiakkaat asiakasasioissa.

Lisäksi toimintavuonna 2017 järjestettiin edellisten vuosien tapaan maksuton seminaari aiheesta. Seminaaripaikaksi valikoitui Rovaniemi, koska Rovaniemen aluetoimipiste käynnistyi myös vuonna 2017 ja seminaarilla pyrittiin samaan näkyvyyttä aluetoimipisteen toiminnalle.

LIITE. Tunnusluvut

Henkilöstömäärä	
Kriisityö (Helsinki, Jyväskylä)	2 kokopäiväistä työntekijää, 3 osa-aikaista työntekijää, 8 viikonloppupäivystäjää/1 ryhmänohjaaja
Rovaniemen aluetoimipisteen-projekti	2 kokopäiväistä kriisityöntekijää
Oikeudellinen työ	1 kokopäiväinen
Toimisto	2 kokopäiväistä tukipalveluiden työntekijää ja 3 osa-aikaista siistijää
Yhteydenottojen määrä	1281 puhelua
Ensisoittojen määrä	
Kriisipäivystys	348 kpl (2016: 257 kpl)
Juristipäivystys	240 kpl (2016: 210 kpl)
Nettitukinainen	500 viestiä (2015: 238 kpl) 178 henkilöltä
Asiakaskäynnit	
Kriisityö	42 akuuttiasiakasta, yhteensä 170 kriisikäyntiä, 112 ei-akuuttia, asiakasta, yhteensä 811 kriisikäyntiä, seksuaalineuvonta: 6 asiakasta, yhteensä 18 käyntiä
Rovaniemen aluetoimipisteen -projekti	27 asiakasta, yhteensä 107 käyntiä
Oikeudellinen työ	80 asiakastapaamista, joista 50 kriisiasiakasta
Ryhmät	
Viikonloppuryhmä	6 osallistujaa
CPT ryhmä kevät 2017	3 osallistujaa
CPT-ryhmä syksy 2017	6 osallistujaa
Voimaannuttava ryhmä lapsuudessaan seksuaalista hyväksikäyttöä kokeneille	6 osallistujaa
Jyväskylässä kehollisia menetelmiä hyödyntävä ryhmä	6 osallistujaa

LIITE KOULUTUKSET**TUKINAINEN RY****RAISKAUSKRIISIKESKUS TUKINAINEN****KOULUTUKSET VUONNA 2017**

HELSINGIN TOIMIPISTEEN TOTEUTTAMAT KOULUTUKSET	
Koulutus	Osallistujamäärä
Menetelmiä seksuaalisen väkivallan kanssa työskentelyyn -kouluttajana Tukinainen ry:n kriisityöntekijät 6.-7.4.2017 (JKL) ja 2.-3.11.2017	37 henkilöä
CPT (Cognitive Processing Therapy) –koulutus 19.5.2017	12 henkilöä
”Oikeudessa todistaminen” – todistajana seksuaalirikosasiassa 15.9.2017	10 henkilöä
Seksuaalista väkivaltaa kohdanneiden kanssa tehtävä työ Töölön kirkon Hanna-työ 7.2.2017	15 henkilöä
Lohjan sairaala/ päivystyspoliklinikka 14.3.2017	15 henkilöä
SERI-keskustyöryhmän koulutus Naisten klinikka 21.3.2017	25 henkilöä
Seksuaalista väkivaltaa kohdanneen sensitiivinen kohtaaminen Psy Juridica Oy 23.3.2017	7 henkilöä
Naisten Linjan vapaaehtoisten koulutus 25.3.2017	50 henkilöä
SERI-keskustyöryhmän koulutus Naisten klinikka 30.3.2017	25 henkilöä
Naistentautien alueellinen koulutus THL 3.4.2017	80 henkilöä
Seksuaalista väkivaltaa kohdanneiden sensitiivinen kohtaaminen MIGRI 4.4.2017	70 henkilöä
SERI-keskustyöryhmän koulutus Naisten klinikka 5.4.2017	25 henkilöä
Seksuaalista väkivaltaa kohdanneiden auttaminen Satakunnan Keskussairaala 12.4.2017	30 henkilöä
Seksuaalirikoksen uhrin sensitiivinen kohtaaminen OM: Oikeussihteerien päivät 12.-13.9.2017	200 henkilöä
Seksuaalista väkivaltaa kokeneen kohtaaminen Järvenpään oppilashuolto 19.10.2017	25 henkilöä
Porvoo Point College 14.12.2017	10 henkilöä
Naisten Linjan vapaaehtoisten koulutus 16.12.2017	50 henkilöä

JYVÄSKYLÄN ALUETOIMIPISTEEN TOTEUTTAMAT KOULUTUKSET	
Koulutus	Osallistujamäärä
Seksuaalisuutta loukkaava väkivalta (AVI ja THL)	200 henkilöä
Seksuaalisen väkivallan trauma ja sen tunnistaminen psykologin työssä (Jyväskylän yliopiston opiskelijat) 3.10.2017	150 henkilöä
Missä kulkee raja? –koulutus seksuaalisesta häirinnästä yliopisto-opiskelijoille 16.11.2017	60 henkilöä

Rovaniemen ALUETOIMIPISTEEN TOTEUTTAMAT KOULUTUKSET	
Koulutus	Osallistujamäärä
Seksuaaliväkivaltatyö Pohjois-Suomessa -seminaari	130 henkilöä

**Koulutuksiin osallistunut
yhteensä 1226 henkilöä**

LIITE MEDIAYHTEISTYÖ

Mediayhteistyö

Päivämäärä	Media(t)	Sisältö
Tammikuu	Henki- ja elämä -lehti	Ihmiskaupan uhrit
27.1.2017	Helsingin Sanomat (lehti+digi)	Sisäministeri pyytää poliisilta selvityksen raiskausrikosten tutkinnasta – ”poliisilaitosten välillä ei voi olla näin suuria eroja”/Myös uhrien tukijärjestö huolestui oikeusturvasta
30.1.2017	Henki & elämä - lehti	Tukinainen auttaa raiskauksen uhreja ja purkaa tabuja
1.3.2017	Iltalehti	Osa naisista ihastui vakavasti Smithiin – ”Oloni oli todella hyväksikäytetty”
1.3.2017	STT, Mtv, Demokraatti, Savon Sanomat, Iltalehti, Turun Sanomat,	Lähes puolet Tukinaisen yhteydenotoista koski raiskauksia
3.3.2017	Kauneus & Terveys	Tositarina hyväksikäytöstä
10.3.2017	Keskisuomalainen	Salakuvaaminen seksin aikana yleistynyt Suomessa – uhreilla monenlaisia oireita
10.3.2017	Helsingin Sanomat (printti)	Järjestö: Salakuvaaminen on yleistynyt
13.3.2017	Helsingin Sanomat	Astu esiin, katuva kourija – surffari-Tom näytti mallia: tunnusti raiskauksen ja kirjoitti kirjan uhrinsa kanssa
13.3.2017	Helsingin Sanomat (nettiversio)	Seksikumppaneiden salakuvaaminen yleistynyt Suomessa – uhrit kärsivät paniikkikohtauksista, ahdistuksesta ja häpeän tunteesta
16.3.2017	Talentia-lehti	Hoitoketjut kuntoon
5.4.2017	Yle Asia-dokumentit	Seksuaalirikoksia koskevan taustatiedon antaminen
14.4.2017	Helsingin Sanomat	Taustatiedon antaminen koskien ulkomaalaisten

		tekemiä seksuaalirikoksia
6.7.2017	YLE	Raiskauksen uhrien tukikeskus täyttyi
6.7.2017	YLE	Seksuaalirikoksia koskevan taustatiedon antaminen
8.8.2017	YLE Vega	Seksuaalirikokset festivaaleilla
27.9.2017	Lapin Sanomat	Raiskauskriisikeskus Rovaniemellä
16.10.2017	YLE	Raiskauksen uhrit kokevat vähättelyä
17.10.2017	Helsingin Sanomat, Nyt.fi	Tätä on seksuaalinen häirintä ja tämän sille voi tehdä – Kaikki, mitä asiasta pitää tietää
18.10.2017	YLE Radio Suomi	Me too – kampanja seksuaalisesta häirinnästä
18.10.2017	YLE-TV uutiset	Seksuaalinen häirintä
19.10.2017	Helsingin Sanomat	Seksuaalisen häirinnän trauma voi vaikuttaa vuosien jälkeen
6.11.2017	Iltalehti	Lakimies koulujen seksuaalirikosepäilyistä
6.11.2017	Helsingin Uutiset	Monet koulut neuvottomia ahdistelutapauksissa
8.11.2017	Kotimaa	Työtoveriin kohdistuvat raiskaukset harvinaisia
14.11.2017	Yle-uutiset (Keski-Suomi): radio+tv	Seksuaalinen häirintä
18.11.2017	YLE2 Teema	Seksuaalinen ahdistelu
18.11.2017	MeNaiset	Seksuaalista väkivaltaa kokeneen hoitopolku
2.12.2017	Helsingin Sanomat	Seksuaalinen ahdistelu ja häirintä
29.12.2017/30.12.2017	Helsingin Sanomat (Internet-, lehtiversiot)	Seksuaalinen ahdistelu